

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/177/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418201597
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5418201597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu - Exipo, s.r.o., so sídlom Bratislava, Zelinárska 6, IČO: 44 873 441, v zastúpení právne - JUDr. Peter Homola, advokát, so sídlom C., T. X, proti žalovanej - N. Q., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom M. E., o zaplatenie 141,40 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 10Csp/41/2018-77 zo dňa 20. mája 2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, v ktorom súd prvej inštancie:

- zamietol vo zvyšnej časti žalobu (II.),
- priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením (III.).

N e d o t k n u t ý m ostáva výrok I. rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 141,40 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 10.04.2019 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len „okresný súd“) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 141,40 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 10.04.2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82 % o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením (výrok III.).

2. Súd posudzoval nárok žalobcu uplatnený zo zmlúv o preprave osôb uzatvorených v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka medzi jeho právnym predchodcom „Dopravný podnik Bratislava, a.s.“ a žalovanou, vychádzal zo skutkových tvrdení žalobcu, že žalovaná využila prepravné služby poskytnuté jej dopravcom, nesplnila ale svoju povinnosť zaplatiť cestovné, keď pri kontrole dňa 13.02.2017 v čase o 14.03 hod. na linke č. 191 č. voza 4044, v úseku zastávok Aupark a Most SNP a dňa 20.03.2017 v čase o 17.09 hod. na linke č. 1 č. voza 7516, v úseku zastávok Nám. Franza Liszta a Žilinská sa nepreukázala revízorovi označeným platným cestovným lístkom. V dôsledku porušenia tarifných a prepravných podmienok žalovanou sa žalobca dožaduje od nej zaplatenia sankčnej úhrady v zmysle platného Cenníka dopravcu vo výške súm po 70,70 Eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 70,70 Eur od 25.02.2017 a s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 70,70 Eur od 01.04.2017.

3. Okresný súd konštatoval spotrebiteľský charakter žalobou uplatneného nároku, pretože pri uzatváraní a plnení zmluvy právny predchodca žalobcu - dopravca konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná bola spotrebiteľom podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, následne žalobou uplatnený nárok posúdil podľa § 760 Občianskeho zákonníka v aplikácii s ust. § 12 ods. 2 písm. b/, § 14 ods. 1 písm. d/, § 14 ods. 2, § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave.

4. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaná uzatvorila s právnym predchodcom žalobcu - Dopravný podnik Bratislava, a.s. zmluvu o preprave osôb v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka, využila (v konkrétne uvedených dňoch a na konkrétnych úsekoch prepravy v Bratislave) prepravné služby a hoc jej vznikla povinnosť zaplatiť cestovné, pri kontrole na výzvu revízora sa nepreukázala platným cestovným lístkom. V dôsledku porušenia povinností žalovanou vznikol prepravcovi (právnemu predchodcovi žalobcu - Dopravnému podniku Bratislava, a.s.) nárok na zaplatenie cestovného vo výške 2 x po 0,70 Eur (spolu 1,40 Eur) a nárok na zaplatenie sankčnej úhrady vo výške 2 x po 70,00 Eur (spolu 140,00 Eur), v celkovej výške 141,40 Eur. Predmetnú pohľadávku žalobca - postupník nadobudol od spoločnosti Dopravný podnik Bratislava a.s. (postupca) zmluvou o postúpení pohľadávok uzatvorenou dňa 03.04.2018 a keďže ku dňu rozhodovania žalovaná svoj dlh žalobcovi nezaplatila, vo výške istiny 141,40 eur je žaloba dôvodná .

5. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobcovi vznikol nárok aj na úroky z omeškania uplatnené vo výške súladnej s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., tieto mu súd priznal vo výške 5 % ročne z istiny 141,40 eur od 10. apríla 2019 do zaplatenia. Súd za nepreukázané vyhodnotil žalobcom tvrdenú okolnosť, že by sa mala žalovaná dostať do omeškania so zaplatením prvého cestovného a sankčnej úhrady vo výške 70,70 Eur už dňa 25.02.2017 a so zaplatením druhého cestovného a sankčnej úhrady vo výške 70,70 Eur už dňa 01.04.2017 a uzavrel, že žalobcovi patria úroky z omeškania až odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanej (§ 563 Občianskeho zákonníka) oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke okresného súdu dňa 09.04.2019 a jeho žaloba v časti úrokov z omeškania - za obdobie pred dňom 10.04.2019 je nedôvodná.

6. V spore bol žalobca úspešný čo do istiny, jeho úspech je v rozsahu 95 %, žalovaná mala úspech do zamietajúcej časti žaloby, čo znamená jej úspešnosť 9 %, čistý úspech žalobcu je tak 82 % a zodpovedajúco rozsahu tohto čistého úspechu mu súd priznal podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania. Zároveň dodal, že o výške trov rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP.

7. Proti rozsudku sa odvolal v zákonnej lehote žalobca. Hoc v úvode odvolania poznamenal, že odvolanie podáva proti všetkým výrokom rozsudku, odvolacie argumentácie obsahovo jednoznačne vymedzil (smeroval) do výroku zamietnutia žaloby vo zvyšku a do súvisiaceho výroku o náhrade trov prvoinštančného konania.

8. Odvolateľ cituje znenie ust. § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave. S odkazom na uvedenú právnu úpravu je názoru, že žalovaná bola povinná splniť svoj záväzok v deň, kedy došlo k porušeniu prepravných a tarifných podmienok (na mieste), preto sa do omeškania dostala už dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k takémuto porušeniu (deň nasledujúci po splatnosti). Okolnosť, že v žalobe si uplatnil nárok na úroky z omeškania až o niekoľko dní neskôr ako v skutočnosti mohol je podľa názoru žalobcu/ odvolateľa prejavom jeho dispozičného práva a nie je okolnosťou právne relevantnou, úroky z omeškania si mohol uplatniť od ktoréhokoľvek dňa počnúc dňom kedy sa žalovaná skutočne dostala do omeškania, resp. si ho nemusel uplatniť vôbec. Ak mal súd pochybnosti o uplatnenom nároku na úroky z omeškania, prípadne nerozumel prečo bol tento nárok uplatnený tak ako je uvedené v petite žaloby, mohol ho/odvolateľa v uznesení zo dňa 22.01.2019 vyzvať na objasnenie tejto skutočnosti. Odvolateľ nesúhlasil s aplikáciou ust. § 563 OZ pri posudzovaní nároku na úroky z omeškania, keď súd vychádzal z toho, že čas plnenia záväzku nebol dohodnutý, ustanoveným právnym predpisom a ani určený v rozhodnutí a preto bol dlžník povinný splniť dlh prvým dňom po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala. Odvolateľ trvá na názore, že žalovaná sa dostala do omeškania so splnením svojho záväzku dňom nasledujúcim po výzve revízora, t.j. deň po dni, kedy došlo k porušeniu prepravných a tarifných podmienok. Napokon okresný súd sa nevysporiadal s výzvou revízora ako skutočnosťou s podstatným vplyvom na rozhodnutie vo veci, zrejme usúdil, že veriteľ či už pôvodný alebo nový, žiadnym spôsobom nevyzval žalovanú k úhrade záväzku.

9. V odvolacom návrhu sa domáha odvolateľ zrušenia rozsudku a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne v rámci jeho zmeny žiada priznať úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 70,70 Eur od 25.02.2017 do zaplatenia, 5 % ročne zo sumy 70,70 Eur od 01.04.2017 do zaplatenia a náhradu trov konania voči žalovanej.

10. Žalovaná písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobcu nepredložila.

11. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“), po zistení, že odvolanie podal v zákonnej lehote na to oprávnený účastník sporu, proti rozsudku ktorému odvolanie je prípustné, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, procesným postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v aplikácii s § 378 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku v ktorom súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok I.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania (výrok III.) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil pre vecnú správnosť.

12. Hoc žalobca uviedol, že odvolaním napadol rozsudok vo všetkých výrokoch, podľa obsahu a dôvodov odvolania je jednoznačné, že smeruje odvolacie argumentácie do výroku II. rozsudku, v ktorom okresný súd jeho žalobu vo zvyšku (čo do časti uplatnených úrokov z omeškania) zamietol a do súvisiaceho výroku III. o náhrade trov prvoinštančného konania, preto v rámci odvolacieho prieskumu odvolací súd bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania.

13. Okresný súd v rovine skutkovej aj právnej vysvetlil prečo vyhodnotil žalobu v časti nepriznaných úrokov z omeškania za nedôvodnú, odvolací súd sa s jeho úvahami a závermi v celom rozsahu stotožnil a iba v záujme zdôraznenia vecnej správnosti rozhodnutia okresného súdu sa vyjadruje k podstatným vecným súvislostiam namietaným odvolateľom v odvolaní.

14. Vykonané dokazovanie nepochybne preukázalo, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vznikla zmluva o preprave, podľa nej žalovaná využila prepravné služby v dňoch 13.2.2017 a 20.3.2017 (na tvrdenom úseku konkrétnych zastávok), nesplnila ale svoju povinnosť zaplatiť cenu (cestovné) za poskytnuté služby, pri kontrole cestovných lístkov revízorom totiž nepredložila platný cestovný lístok. Žalovaná porušila tarifné a prepravné podmienky a v dôsledku toho právnemu predchodcovi žalobcu - Dopravnému podniku Bratislava, a.s. vznikol voči žalovanej nárok na plnenie - v rozsahu úhrad cestovného vo výške 2 x po 0,70 Eur a finančnej sankcie 2 x po 70 Eur.

15. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (na právny význam ktorého ustanovenia sa odvoláva žalobca) „ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify“.

16. Hlásenie revízora o porušení tarifných a prepravných podmienok (zo dňa 20.03.2017 - listinný dôkaz na č.l. 6 spisu) a zo dňa 13.02.2017 (na č.l. 9 spisu) poskytovateľovi dopravnej služby, že cestujúci cestoval bez cestovného lístka, na ktorej konkrétnej trase a v ktorý konkrétny deň, osvedčuje právo prepravcu na plnenie titulom sankčnej náhrady voči porušiteľovi tarifných a prepravných podmienok, okamih vzniku tohto práva na plnenie upravuje v § 14 ods. 2 Z. č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (na ktoré ustanovenie odkazuje aj odvolateľ). Súčasne so vznikom práva na plnenie však zásadne nenastáva jeho splatnosť (splatnosť dlhu), tak tomu je aj v súdnej veci (preukázateľne žalovaná je v pozícii dlžníka pretože sankčnú náhradu za porušenie tarifných a prepravných podmienok nezaplatila), o tom svedčí aj postup žalobcu (nadobúdateľa pohľadávky), keď písomnou výzvou zo dňa 2.5.2018 (listinný dôkaz na č.l. 7 spisu) vyzval žalovanú na plnenie (úhradu pohľadávky) v lehote najneskôr do 12.5.2018. Predmetnou výzvou žalobca ale nezaložil splatnosť dlhu v dobe ešte pred podaním žaloby, nepreukázal totiž, že doručil túto výzvu žalobkyni. Vzhľadom na existujúcu dôkaznú situáciu je potom právny záver okresného súdu je v súlade s ust. § 563 Občianskeho zákonníka, keď pre vznik nároku žalobcu na úroky z omeškania (podľa § 517 ods. 2 OZ) určil deň 10.4.2019, t.j. deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanej oznámením na úradnej tabuli a webovej stránke súdu dňa 9.4.2019 a vo zvyšnej časti úrokov z omeškania uplatnené pred uvedeným dňom žalobu zamietol.

17. V súvisiacom výroku o náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd správne pomerovoal úspech/neúspech strán v spore a zodpovedajúco pomeru čistého úspechu priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

18. V odvolacom konaní žalobca úspešný nebol, žalovaná / úspešná, nárok na náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a ani z obsahu spisu nevyplývalo, že by jej mali vzniknúť v súvislosti s podaným odvolaním žalobcu nejaké trovy, vzhľadom na uvedené odvolací súd postupujúc podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody), čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia uznesenia v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.